

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละสายงาน ในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับความต้องการอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละสายงาน ในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดยได้ออกแบบวิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) แบบ Explanatory Mixed Methods Design โดยผสมผสานระหว่างระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) และระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ระยะเวลา คือ ๑) ระยะเวลาที่ ๑ เชิงปริมาณ เป็นการดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาสภาพอัตรากำลังที่มีในปัจจุบัน และเพื่อศึกษาความต้องการอัตรากำลังฯ ในอนาคต ๒) ระยะเวลาที่ ๒ เชิงคุณภาพ เป็นการดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ เป็นการดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาสภาพอัตรากำลังที่มีในปัจจุบัน และเพื่อศึกษาความต้องการอัตรากำลังฯ ในอนาคต ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในเชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) และ ๓) ระยะเวลาที่ ๓ เชิงคุณภาพ เป็นการดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

สำหรับผลการวิจัยจำแนกเป็น ๓ ประเด็น คือ ๑) ผลการศึกษาสภาพอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละสายงานในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีในปัจจุบัน ๒) ผลการศึกษาความต้องการอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละสายงาน ในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในอนาคต และ ๓) ผลการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับความต้องการอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละสายงาน ในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นอกจากนี้ ยังพบว่า สำนักงาน ก.ค.ศ. ควรปรับเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรดำเนินการจัดสรรทรัพยากรที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้เพียงพอ และทำการศึกษาและพิจารณาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารอัตรากำลัง เช่น วิเคราะห์ภาระงานของแต่ละฝ่ายในสถานศึกษา วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา ทบทวนและวิเคราะห์ภาระงานของแต่ละสายงาน ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษามีอัตรากำลังที่เหมาะสม สอดคล้องกับภาระงาน อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพนักเรียน คุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำหรับการคำนวณอัตรากำลังกรณีสถานศึกษาที่เปิดสอนในรูปแบบเฉพาะ เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ (ชลบุรี) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีการกำหนดอัตรากำลังเป็นการเฉพาะ เช่นเดียวกับโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

คำสำคัญ : อัตรากำลัง/ความต้องการอัตรากำลัง/ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา/สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญา/สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา/นโยบายสาธารณะ